

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Dhr. J. van Beuningen
Turfmarkt 147
2511 DP 'S-GRAVENHAGE

Datum
11 maart 2026
Kenmerk
PEN/U202600128
Telefoon
06 11 11 49 63
Bijlage(n)
-

Consultatiereactie subsidieregeling Duurzaam Maatschappelijk
Vastgoed tranche vijf

Geachte heer Van Beuningen,

Op 13 februari 2026 heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de Wijzigingsregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed tranche vijf (hierna: regeling) ter consultatie ontvangen. Wij maken graag gebruik van deze consultatie. Met deze brief ontvangt u onze inhoudelijke reactie, opgesteld in afstemming met onze leden.

Terugblik eerste vier tranches

Wanneer wij terugkijken op vier tranches DUMAVA, zien wij een regeling die duidelijk is gegroeid en verbeterd. In de eerste rondes was de belangstelling groot en bleek het beschikbare budget onvoldoende om alle aanvragen te honoreren. In latere tranches is hierop bijgestuurd met meer middelen en verbeteringen in het aanvraagproces. Dat heeft geleid tot meer rust, een evenwichtiger verdeling en een beter werkbaar regeling voor aanvragers.

Het is positief om in de evaluatie van CE Delft terug te lezen dat de regeling breed wordt gewaardeerd door gemeenten en daadwerkelijk verschil maakt binnen de opgave waar zij voor staan. Alles bij elkaar bevestigt de evaluatie dat DUMAVA voorziet in een duidelijke behoefte en een effectieve impuls geeft aan de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed.

Doorontwikkeling van een effectieve regeling

De VNG ziet in de wijzigingsregeling 2026 een positieve doorontwikkeling van DUMAVA. Het is goed dat aanbevelingen uit de evaluatie van CE Delft zijn overgenomen. De verruiming van de subsidiestapelings tot 100%, het verlagen van het minimumbedrag en de extra ruimte voor losse maatregelen sluiten aan bij signalen uit de praktijk. Ook de verruiming voor openbare lichamen wordt gewaardeerd.

Deze aanpassingen dragen bij aan een regeling die beter aansluit bij de uitvoeringspraktijk en de diversiteit van het maatschappelijk vastgoed. Tegelijkertijd signaleren wij nog enkele punten van aandacht.

Netcongestie vraagt om meer zekerheid

In de praktijk lopen integrale verduurzamingsprojecten steeds vaker vertraging op door netcongestie. Gemeenten hebben hier beperkt invloed op. De voorgestelde ruimte voor voorbereidende maatregelen is een stap vooruit, maar biedt nog niet in alle gevallen voldoende zekerheid.

De VNG vraagt daarom om voldoende flexibiliteit in uitvoeringstermijnen wanneer aantoonbaar sprake is van netcongestie en om duidelijkheid over de financiële gevolgen van langdurige vertraging. Zonder die zekerheid komen projecten en businesscases onder druk te staan.

Opschaling vraagt om programmatisch werken

Gemeenten werken steeds vaker programmatisch aan de verduurzaming van hun vastgoed. Daarbij worden meerdere gebouwen in samenhang aangepakt en is flexibiliteit in planning en uitvoering essentieel.

De huidige systematiek van DUMAVA is sterk gericht op aanvragen per gebouw. Dat sluit onvoldoende aan bij deze manier van werken. Als de gezamenlijke ambitie is om daadwerkelijk op te schalen en te versnellen, vraagt dat om een regeling die programmatisch werken beter faciliteert en meer zekerheid aan de voorkant biedt, terwijl achteraf wordt getoetst op het behaalde resultaat. De VNG ziet het belang om deze ontwikkeling gezamenlijk verder te verkennen.

Stapeling en overgang

De verruiming van subsidiestapeling tot 100% wordt positief ontvangen. Wel roept dit vragen op over de positie van eerdere aanvragers die nog onder het 50%-plafond vielen.

Wij vragen om helderheid over de toepassing van deze wijziging en aandacht voor mogelijke overgangssituaties, zodat verschillen tussen vergelijkbare projecten zoveel mogelijk worden beperkt.

Uitvoerbaarheid en communicatie

Uit de evaluatie blijkt dat DUMAVA effectief is, maar dat de uitvoerbaarheid voor sommige doelgroepen aandacht vraagt. Gemeenten ervaren in de praktijk nog onduidelijkheid over verantwoording en toepassingsmogelijkheden. Heldere communicatie en praktische ondersteuning kunnen hier verdere verbetering brengen.

Tot slot

De behoefte aan DUMAVA blijft groot. Gezien de opgave waar gemeenten voor staan, is het van belang dat de regeling voldoende ruimte en zekerheid blijft bieden om de noodzakelijke versnelling mogelijk te maken.

De VNG gaat hierover graag met u in gesprek om de regeling verder te versterken en de uitvoerbaarheid in de praktijk te borgen.

Met vriendelijke groet,

Albert Vermuë
11-03-2028
Directeur directie Leefomgeving
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Akte van ondertekening

Dit bewijsdocument bevat de gegevens van het ondertekenverzoek alsmede een audit log van het ondertekentraject welke de ondertekenaars van het document hebben doorlopen.

Algemene informatie

Document naam	Consultatie reactie Dumava 5e tranche	Ondertekentermijn	60 dagen
Document ID	8ae9fe8e-f7ce-46c6-bbfe-f93005748621	Aanbieder	VNG
Aanmaakdatum	woensdag 11 maart 2026 10:16 CET		

Ondertekenaar 1

 Naam	Albert Vermuë		
 Verzoek verzonden	woensdag 11 maart 2026 10:16 CET	E-mail adres	albert.vermue@vng.nl
 Document geopend	woensdag 11 maart 2026 10:20 CET		
 Muis handtekening	woensdag 11 maart 2026 10:20 CET		

 Document ondertekend	woensdag 11 maart 2026 10:20 CET		
--	----------------------------------	--	--